

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 128.194 van 16 februari 2004
in de zaak A. 78.610/IX-1182.**

In zake : het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van
 LEUVEN,
 dat woonplaats kiest bij
 advocaat Th. HOSCHET,
 kantoor houdende te LEUVEN,
 Sint-Maartenstraat 53

tegen :

het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van
KORTRIJK.

D E R A A D V A N S T A T E, I X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Leuven op 14 mei 1998 heeft ingediend om het geschil te laten beslechten dat is gerezen tussen hem en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Kortrijk met betrekking tot het ten laste nemen van steun verleend aan Damien DEJONGHE;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien de adviezen van de bestendige deputaties van de provincieraden van Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen respectievelijk van 2 augustus 2001 en 4 oktober 2001;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur B. THYS;

Gelet op de beschikking van 7 december 2001 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 28 november 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 12 januari 2004;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. DE BRABANDERE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat R. HENDERIX, die loco advocaat Th. HOSCHET verschijnt voor de verzoekende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur B. THYS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Damien DEJONGHE, ingeschreven in het bevolkingsregister van de stad Kortrijk, wordt dringend gehospitaliseerd in het Universitair Ziekenhuis Gasthuisberg te Leuven van 29 tot 30 januari 1997, van 2 tot 3 februari 1997 en van 10 tot 14 maart 1997. Op 25 en 26 mei 1997 wordt hij nogmaals dringend opgenomen.

1.2. Op 30 januari 1997, 13 maart 1997 en 26 mei 1997 verklaart Damien DEJONGHE op formulieren van de Universitaire Ziekenhuizen Leuven dat hij de kosten van zijn verblijf in het ziekenhuis niet kan vereffenen en dat hij de Universitaire Ziekenhuizen Leuven om die reden verzoekt een beroep te doen op “een tussenkomst van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn”.

1.3. Met brieven van 5 februari 1997, 14 maart 1997 en 28 mei 1997 stelt het Universitair Ziekenhuis Gasthuisberg het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (hierna : OCMW) van Leuven in kennis van het verblijf van Damien DEJONGHE in het ziekenhuis en vraagt het een verklaring dat het de hospitalisatiekosten aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn mag aanrekenen.

Die brieven worden door het OCMW van Leuven respectievelijk op 7 februari 1997, 18 maart 1997 en 30 mei 1997 ontvangen.

1.4. Op 6 maart 1997 beslist de raad voor maatschappelijk welzijn van Leuven met betrekking tot de verblijven van Damien DEJONGHE in het Universitair Ziekenhuis Gasthuisberg van 29 tot 30 januari 1997 en van 2 tot 3 februari 1997 dat hij de staat van behoeftigheid van betrokkene erkent en dat hij de kosten van diens verblijven in het ziekenhuis ten laste zal nemen, maar dat hij deze terug zal vorderen van het OCMW van Kortrijk.

Op 17 april 1997 en 5 juni 1997 neemt de raad voor maatschappelijk welzijn een gelijkaardige beslissing met betrekking tot de verblijven van Damien DEJONGHE in het Universitair Ziekenhuis Gasthuisberg van 10 tot 14 maart 1997 en op 25 en 26 mei 1997.

1.5. Het OCMW van Leuven stelt het OCMW van Kortrijk met aangetekende brieven van 12 februari 1997, 21 maart 1997 en 30 mei 1997 in kennis van de opnamen van Damien DEJONGHE in het Universitair Ziekenhuis Gasthuisberg. Het deelt tevens mede dat het de kosten daarvan, eventueel na aftrek van de tussenkomst van het ziekenfonds, op het laatstgenoemde OCMW zal verhalen.

1.6. De staten van verschotten worden door het OCMW van Leuven met aangetekende brieven van 15 mei 1997, 28 juli 1997 en 29 september 1997 naar het OCMW van Kortrijk gezonden. De kosten van de verblijven van Damien

DEJONGHE in het Universitair Ziekenhuis Gasthuisberg die, na tussenkomst van het ziekenfonds, worden teruggevorderd, bedragen :

- 2.621 BEF voor de hospitalisatie van 29 tot 30 januari 1997,
- 2.241 BEF voor de hospitalisatie van 10 tot 14 maart 1997,
- 7.113 BEF voor de hospitalisatie van 25 tot 26 mei 1997.

1.7. Het OCMW van Kortrijk weigert echter de voormelde kosten ten laste te nemen. Blijkens de uitvoerige briefwisseling die het daarover met het OCMW van Leuven voert, steunt het zijn weigering op het gegeven dat Damien DEJONGHE niet meer te Leuven verbleef op het ogenblik dat zijn steunaanvragen op het OCMW van Leuven toekwamen, maar bovenal op de omstandigheid dat de vragen van Damien DEJONGHE tot het ten laste nemen van de kosten van zijn hospitalisaties geen aanvragen van dringende steun betroffen, zodat het OCMW van Leuven krachtens de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, niet bevoegd was om aan de betrokkene steun te verlenen en het de kosten van de steun die het toch heeft verleend niet van het OCMW van het onderstandsdomicilie van de betrokkene kan terugvorderen.

1.8. Op 6 november 1997 beslist de raad voor maatschappelijk welzijn van Leuven een beroep in te stellen bij de Raad van State.

2.1.1. Overwegende dat de verzoekende partij betoogt dat zij ten aanzien van Damien DEJONGHE terecht als steunverlenend centrum, bedoeld in artikel 1, 1°, van de wet van 2 april 1965, is opgetreden; dat zij daarbij vooreerst laat gelden dat de betrokkene dringend in het ziekenhuis diende te worden verpleegd, dat de medische hoogdringendheid van diens ziekenhuisopnamen werd aangetoond en geen doorverwijzing van betrokkene naar het ziekenhuis van het OCMW van Kortrijk mogelijk maakte; dat volgens haar voorts de stelling van de verwerende partij als zou een terugvordering niet mogelijk zijn omdat de dringende medische zorgen aan Damien DEJONGHE niet werden verstrekt door een OCMW-ziekenhuis maar door een privé-ziekenhuis, achterhaald is door de mogelijkheid die aan de OCMW's wordt

geboden door artikel 61 van de OCMW-wet om voor de verwezenlijking van hun opdrachten overeenkomsten te sluiten met privé-instellingen; dat zij in dat verband verwijst naar een overeenkomst die zij heeft gesloten met de Universitaire Ziekenhuizen Leuven krachtens welke “geen rekwisitoor of bevestiging van akkoord moet worden opgemaakt na dringende opname”; dat zij er tevens op wijst dat de behoefte van Damien DEJONGHE werd erkend door haar Bijzonder Comité voor de Sociale Dienst en dat zij alle elementen van het sociaal onderzoek aan de verwerende partij heeft bezorgd, terwijl overigens Damien DEJONGHE bij de verwerende partij bekend was als “onvermogene bestaansminimumgenieter” en hij van de verwerende partij onder meer een tegemoetkoming in de huishuur ontving; dat de verzoekende partij bovendien aanstipt dat Damien DEJONGHE zijn steunaanvragen telkens heeft geformuleerd op een tijdstip dat hij nog aanwezig was in het ziekenhuis en hij derhalve op het grondgebied van de stad Leuven vertoefde, waarbij zij betoogt dat de bevoegdheid *ratione loci* van het OCMW dient te worden beoordeeld op de dag van de steunaanvraag, terwijl de datum waarop de steunaanvraag doorgezonden wordt naar de diensten van het OCMW of de datum waarop de steunaanvraag wordt gestempeld op de bevoegde dienst van ondergeschikt belang zijn; dat de verzoekende partij voorts benadrukt dat zij de termijnen voorgeschreven door de artikelen 9 en 12 van de wet van 2 april 1965 heeft gerespecteerd; dat zij ten slotte nog betoogt dat de verwerende partij in de brieven waarin zij haar weigering om de kosten van de hospitalisaties van Damien DEJONGHE ten laste te nemen trachtte te staven, ten onrechte refereert aan het arrest nr. 39.095 van 30 maart 1992 van de Raad van State : in de zaak die door dat arrest werd beslecht was de patiënt immers reeds naar zijn woonplaats teruggekeerd op het ogenblik dat hij zijn vraag om hulp formuleerde; dat de verzoekende partij besluit dat zij op een correcte wijze de OCMW-wetgeving heeft nageleefd en derhalve gerechtigd was op de terugbetaling van de onderstandskosten door de verwerende partij, die het OCMW van het onderstandsdomicilie van Damien DEJONGHE is;

2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat er twee redenen zijn waarom de verzoekende partij niet bevoegd was om in de onderhavige

zaak op te treden als steunverlenend centrum en waarom zij derhalve ook niet gerechtigd is om de kosten van de verleende steun terug te vorderen : vooreerst ontving de verzoekende partij de steunaanvragen van Damien DEJONGHE pas op een ogenblik dat die het grondgebied van de stad Leuven reeds had verlaten, vervolgens was de verzoekende partij slechts bevoegd om in dringende gevallen aan Damien DEJONGHE steun te verlenen, vermits betrokkene niet zijn gewoon verblijf te Leuven had, de verzoekende partij ontving vanwege betrokkene echter geen vraag tot het verlenen van dringende steun, die dringende steun werd verstrekt door het Universitair Ziekenhuis Gasthuisberg en de vragen van betrokkene aan de verzoekende partij om de ziekenhuisrekeningen ten laste te nemen kunnen niet worden beschouwd als aanvragen van dringende steun, maar slechts als verzoeken om gewone steun; dat de verwerende partij hierbij refereert aan het arrest nr. 39.095 van 30 maart 1992 van de Raad van State, alsook aan twee beslissingen van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen, respectievelijk van 25 februari 1993 en 12 oktober 1995, waarbij zij in geschillen met andere OCMW's met betrekking tot het ten laste nemen van ziekenhuis-rekeningen van behoeftigen, in het gelijk werd gesteld;

2.1.3. Overwegende dat de verzoekende partij repliceert dat de verwerende partij een verkeerde interpretatie geeft aan het arrest nr. 39.095 van 30 maart 1992 van de Raad van State; dat zij uiteenzet dat het bedoelde arrest overweegt dat de bevoegdheid *ratione loci* van de OCMW's in de regel moet worden beoordeeld op de dag van de steunaanvraag, dat in de onderhavige zaak Damien DEJONGHE zijn steunaanvragen heeft gedaan toen hij nog in het ziekenhuis lag, dat wil zeggen toen hij zich nog op het grondgebied van de stad Leuven bevond, zodat de verzoekende partij wel degelijk bevoegd was om van die aanvragen kennis te nemen; dat het bedoelde arrest voorts uitdrukkelijk stelt dat ook voor het vereffenen van een ziekenhuisrekening, tijdens de verplegingsperiode en indien de hulp dringend nodig is, de betrokkene het OCMW van de plaats waar de verzorging plaatsvindt, kan aanspreken, wat te dezen de situatie was; dat volgens de verzoekende partij ook de beslissing van 12 oktober 1995 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen, waaraan de verwerende partij refereert, betrekking heeft op

een geval dat niet te vergelijken is met de onderhavige zaak : de steunaanvrager was in dat geval op het ogenblik van zijn steunaanvraag reeds uit het ziekenhuis ontslagen en had het grondgebied van de gemeente dat werd bediend door het OCMW waaraan zijn steunaanvraag werd gericht, verlaten; dat de verzoekende partij ten slotte betoogt dat er geen OCMW-ziekenhuis bestaat te Leuven en dat een doorverwijzing van Damien DEJONGHE naar het OCMW-ziekenhuis van Kortrijk onmogelijk was, gelet op het spoedeisend karakter van zijn opnamen;

2.2.1. Overwegende dat artikel 1 van de voornoemde wet van 2 april 1965 luidt als volgt :

"Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder :

1° 'steunverlenend openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn': het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente op wier grondgebied zich een persoon bevindt die bijstand behoeft, wiens staat van behoeftigheid door dit centrum erkend werd en aan wie zij steun verleent waarvan de aard en, zo nodig, het bedrag door haar beoordeeld en bepaald worden;

2° 'openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van het onderstandsdomicilie': openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar de betrokkene voor zijn hoofdverblijf ingeschreven is in het bevolkingsregister op het ogenblik waarop hij, al dan niet als behoeftige, behandeld wordt, met of zonder hospitalisatie, in een verplegingsinstelling.

(...)

3° "verplegingsinstelling": elke instelling of afdeling van een instelling waarin, met of zonder hospitalisatie, een diagnose wordt gesteld of een pathologische toestand wordt behandeld.

Voor de toepassing van deze wet worden niet als verplegingsinstellingen beschouwd de psychiatrische ziekenhuizen, de psychiatrische verzorgingstehuizen, de initiatieven van beschut wonen ten behoeve van psychiatrische patiënten, de medisch-pedagogische instellingen, de instellingen voor doofstommen, blinden of gebrekkigen die lijden aan een zware ongeneeslijke aandoening, de kinderverblijven en de rustoorden voor bejaarden evenals de serviceflatgebouwen en de woningcomplexen met dienstverlening, voor zover deze voorzieningen als dusdanig door de bevoegde overheid erkend zijn.”;

dat artikel 4 van dezelfde wet luidt :

“Onverminderd de bepalingen betreffende het Speciaal Onderstandsfonds en het Fonds voor medische, sociale en pedagogische zorg voor gehandicapten, komen de kosten voor de behandeling, met of zonder hospitalisatie, van een behoeftige in een verplegingsinstelling ten laste van :

1° het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van het onderstandsdomicilie;

2° de Staat, wanneer het een behoeftige betreft die geen onderstandsdomicilie heeft verworven.”;

dat ten slotte artikel 9 van de wet het volgende bepaalt :

§ 1. Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat, overeenkomstig artikel 4 of 5, gerechtigd is kosten van bijstand terug te vorderen, moet van de steunverlening kennis geven binnen vijfenveertig dagen, naargelang van het geval :

1° hetzij aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar de ondersteunde zijn onderstandsdomicilie heeft of geacht wordt te hebben;

2° hetzij aan de Minister tot wiens bevoegdheid de openbare onderstand behoort.

§ 2. De in § 1 bepaalde termijn gaat in de dag waarop het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de kennisgeving moet doen van het onderstandsdomicilie kennis heeft.

§ 3. (...).”;

2.2.2. Overwegende dat telkens wanneer Damien DEJONGHE werd opgenomen in het Universitair Ziekenhuis Gasthuisberg te Leuven, een verplegingsinstelling in de zin van de wet van 2 april 1965, hij zich bevond op het grondgebied van de stad Leuven; dat daargelaten de vraag welke betekenis precies moet worden gehecht aan de woorden “zich bevindt” in artikel 1, 1°, van de wet, aangenomen wordt dat zij in hun letterlijke betekenis moeten worden opgevat wanneer de betrokken persoon dringend wordt opgenomen in een verplegingsinstelling welke op het grondgebied van die gemeente is gevestigd en bij de opname in die verplegingsinstelling of tijdens de duur van zijn verblijf aldaar nood heeft aan maatschappelijke steunverlening, dat wil zeggen dat het kan gaan om een louter toevallig of zelfs intentioneel vertoeven; dat in dat geval de steunaanvrager niet hoeft te worden doorverwezen naar het OCMW van de gemeente waar hij gewoonlijk verblijft, maar het OCMW van de gemeente waar de verplegingsinstelling is gevestigd dan bevoegd is om ten aanzien van de steunaanvrager op te treden als steunverlenend centrum, ongeacht of de verplegingsinstelling in kwestie een privé-inrichting is, dan wel een verplegingsinstelling van het OCMW of een verplegingsinstelling waarmee het OCMW een overeenkomst heeft gesloten; dat evenmin van belang is of de behoeftigheid van de steunaanvrager reeds bestond op het ogenblik van diens opname in het ziekenhuis, dan wel pas is gebleken tijdens de

verplegingsperiode, noch of de opname van de betrokkene in het ziekenhuis al dan niet door toedoen van het OCMW is gebeurd;

2.2.3. Overwegende dat de verwerende partij niet betwist en niet kan betwisten het OCMW van het onderstandsdomicilie te zijn, nu Damien DEJONGHE in het bevolkingsregister van Kortrijk was ingeschreven; dat zij echter zowel het bestaan van de hoogdringendheid van de steunverlening als het zich bevinden op het grondgebied van Leuven toen de steunaanvraag werd ingediend betwist;

2.2.4. Overwegende dat zoals vermeld Damien DEJONGHE zich op het grondgebied van de stad Leuven bevond toen hij in een ziekenhuis werd opgenomen; dat het ziekenhuis op medische gronden heeft geoordeeld dat de opname dringend was; dat, zoals niet abnormaal is, de vraag of steunverlening nodig was echter pas is gerezen op het moment dat Damien DEJONGHE uit het ziekenhuis zou worden ontslagen en hij dan om die steunverlening heeft verzocht; dat hij zich dan nog steeds op het grondgebied van de stad Leuven bevond; dat derhalve op dat moment het OCMW van Leuven bevoegd was om de vraag tot steunverlening te onderzoeken; dat de omstandigheid dat het dat onderzoek pas verricht heeft en dienaangaande een beslissing genomen heeft toen Damien DEJONGHE reeds het grondgebied van de stad Leuven verlaten had daaraan geen afbreuk doet; dat daar anders over oordelen immers zou betekenen dat het betrokken ziekenhuis steeds een onderzoek moet gaan uitvoeren naar de juiste woon- of verblijfplaats van de steunaanvrager, wat niet zijn taak is, te meer daar zoals de verzoekende partij terecht aanstipt, de dringende medische zorgen ook door een privé-ziekenhuis en niet noodzakelijk door een OCMW-ziekenhuis dienen te worden verstrekt; dat de bevoegdheid om steun te verlenen uiteraard ook niet moet worden beoordeeld op het moment dat het bedrag van de inmiddels verleende steun wordt teruggevorderd; dat, wijl zoals ter zake blijkt uit de medische getuigschriften, de opnamen van Damien DEJONGHE dringend waren, de verzoekende partij vrijwel enkel nog kon oordelen of zij steun diende te verlenen; dat of die steunverlening dringend nodig was immers in grote mate bepaald werd door de dringendheid van de opname; dat, hoe dan ook, indien het betrokken ziekenhuis rechtstreeks het OCMW van de woonplaats -in casu Kortrijk- had

aangeschreven, ook dat OCMW daarover geen eigen oordeel meer had kunnen uitspreken; dat de omstandigheden van de onderhavige zaak niet te vergelijken zijn met die waaraan de verwerende partij refereert, waar de steunaanvraag door de betrokkene pas werd ingediend nadat hij het grondgebied van de gemeente waar zich de verplegingsinstelling bevond die hem had behandeld reeds had verlaten;

2.2.5. Overwegende dat uit wat voorafgaat volgt dat de verzoekende partij bevoegd was om de staat van behoefte van Damien DEJONGHE te erkennen en om hem steun te verlenen waarvan de aard en, zo nodig, het bedrag door haar beoordeeld en bepaald worden naar aanleiding van diens verblijven in het Universitair Ziekenhuis Gasthuisberg te Leuven van 29 tot 30 januari 1997, van 2 tot 3 februari 1997, van 10 tot 14 maart 1997 en op 25 en 26 mei 1997; dat aangezien bovendien blijkt dat de verzoekende partij zich ook heeft gevoegd naar de voorschriften van de artikelen 9 en 12 van de wet van 2 april 1965 met betrekking tot de terugvordering van de verleende steun, de verwerende partij als OCMW van het onderstandsdomicilie van Damien DEJONGHE ertoe is gehouden de verleende steun terug te betalen,

B E S L U I T :

Enig artikel.

Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Kortrijk is ertoe gehouden aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Leuven de kosten terug te betalen van de steun die het laatstgenoemde centrum aan Damien DEJONGHE heeft verleend naar aanleiding van zijn opnamen in het Universitair Ziekenhuis Gasthuisberg te Leuven van 29 tot 30 januari 1997, van 2 tot 3 februari 1997, van 10 tot 14 maart 1997 en op 25 en 26 mei 1997, ten bedrage van 2.621 BEF, 2.241 BEF en 7.113 BEF, thans 64,97 EUR, 55,55 EUR en 176,33 EUR, vermeerderd met de wettelijke intresten overeenkomstig artikel 13 van de wet van 2 april 1965.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
zestien februari 2000 en vier, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	S. VAN AELST,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. VAN AELST.

J. DE BRABANDERE.